

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w C. wystąpił o stwierdzenie praw do spadku po J. N. (1), zmarłej dnia 27 grudnia 2017 r. w C., ostatnio stale zamieszkałej w C.. Uzasadniając swój interes prawny w złożeniu wniosku, wnioskodawca wyjaśnił, iż posiada wobec spadkodawczyni wierzycelności z tytułu opłat za lokal mieszkalny, do którego przysługiwało jej spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego.

Uczestnik postępowania K. N. (1) nie zajął stanowiska w sprawie. K. N. (1) zmarł dnia 30 listopada 2019 r., jego następcy prawni, a uczestnicy postępowania w sprawie niniejszej, nie zajęli stanowiska w przedmiocie jego dziedziczenia po J. N. (1).

Uczestnik postępowania D. N. nie zajął stanowiska w sprawie.

Uczestniczka postępowania A. P. (1), przyłączyła się do wniosku co do zasady. Oświadczyła, że odrzuciła spadek. Nie złożyła natomiast oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletnich córek A., A., K. i A..

Uczestnik postępowania G. N. (1) działający w imieniu własnym oraz jako przedstawiciel ustawowy małoletniej córki N. N. (1), nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. N. (2) z d. K., córka S. i A. z d. S., zmarła dnia 27 grudnia 2017 r. w C., gdzie przed śmiercią na stałe zamieszkiwała. W dacie śmierci była zamężna. Jej mąż K. N. (1) zmarł dnia 30 listopada 2019 r. (odpis skrócony aktu zgonu k. 5, 106).

J. N. (1) miała troje dzieci: A. P. (1), G. N. (1) i D. N.. G. N. (1) i A. P. (1) odrzucili spadek po matce. G. N. (1) odrzucił spadek po matce również w imieniu swojej małoletniej córki N. N. (1). A. P. (1) uzyskała zezwolenie sądu opiekuńczego na odrzucenie spadku po J. N. (1) w imieniu małoletnich córek A., A., A. i K., nie złożyła jednak w ustawowym terminie stosownego oświadczenia (odpis skrócony aktu zgonu k. 88, odpisy skrócone aktów urodzenia k. 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 85, akta I N 178/18, I N 475/19, I N 158/19, zapewnienie spadkowe uczestniczki postępowania A. P. (1) k. 74 - 75).

J. N. (1) nie pozostawiła testamentu, nie został też u notariusza zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia (bezsporne).

Nikt nie został uznany przez Sąd za niegodnego dziedziczenia po J. N. (1) oraz nikt nie zrzekł się dziedziczenia (bezsporne).

Okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy były bezsporne. Sąd ustalił je na podstawie aktów stanu cywilnego oraz zapewnienia spadkowego złożonego przez uczestniczkę postępowania A. P. (1) (k. 74 - 75) oraz oświadczeń o odrzuceniu spadku. Dowody te Sąd ocenił jako w pełni wiarygodne, jako że ich prawdziwość nie nasuwała jakichkolwiek wątpliwości i nie została podważona przez żadnego z uczestników niniejszego postępowania.

Sąd nie ustalił, wbrew zapewnieniu spadkowemu złożonemu przez uczestniczkę postępowania A. P. (1), że spadkodawczyni J. N. (1) miała sześcioro dzieci, w tym uczestników postępowania G. N. (1), D. N. i A. P. (1) oraz Z. N., K. N. (2) i S. N.. Danych tych osób nie ustalono w systemie PESEL SAD. Uczestniczka postępowania A. P. (1) wskazała, że osoby te zmarły przed śmiercią spadkodawczyni. W chwili śmierci byli dziećmi. W związku z powyższym Sąd uznał w tym zakresie zapewnienie spadkowe za wystarczające w trybie art. 672 kpc i zaniechał dokonania ogłoszenia celem wezwania spadkobierców.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 1025 § 1 kc Sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Spadkobierca nie ma obowiązku wykazywania takiego interesu, natomiast w odniesieniu do podmiotu nieroszczonego sobie praw do spadku, warunek posiadania interesu (art. 510 § 1 kpc) we wszczęciu takiego postępowania oznacza, że wynik tego postępowania ma dotyczyć także jego praw. Jest on spełniony, gdy podmiot ten ma interes w wywołaniu któregokolwiek ze skutków stwierdzenia nabycia spadku (art. 1025 § 2 kc i art. 1027 kc).

W niniejszej sprawie wnioskodawca Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w C. wskazał, iż jego legitymacja do wystąpienia z wnioskiem wynika z tego, że spadkodawczyni J. N. (1) była jego dłużnikiem z tytułu opłat za zajmowany lokal mieszkalny.

W tej sytuacji Sąd uznał, iż wnioskodawca wykazał istnienie interesu prawnego w ustaleniu kręgu spadkobierców J. N. (1).

Zgodnie z art. 926 kc powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. (§ 1). Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób które powołał nie chce lub nie może być spadkobiercą (§ 2).

Jak wskazano powyżej, spadkodawczyni nie pozostawiła testamentu; powołanie do spadku nastąpiło zatem w niniejszej sprawie na podstawie ustawy.

Jak ustalono, w chwili śmierci spadkodawczyni była zamężna. Miała dwóch synów G. i D. oraz córkę A. P. (1).

Zgodnie z art. 924 kc spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy. Stosownie zaś do treści art. 925 kc spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku. Powyższe oznacza, że wg stanu rzeczy istniejącego w chwili otwarcia spadku ocenia się, kto jest w konkretnym przypadku spadkobiercą, kto jest uprawniony do zachowku i co należy do spadku. Stosunek rodzinny, będący podstawą powołania do dziedziczenia, musi w chwili otwarcia spadku istnieć, zaś spadkobierca będący osobą fizyczną musi - co do zasady - w chwili otwarcia spadku żyć. Dodatkowo wskazać należy, że dziecko już poczęte w chwili otwarcia spadku może być spadkobiercą, jeżeli urodzi się żywe (art. 927 § 2 kc).

Dalej należy wskazać, że zgodnie z art. 931 § 1 kc, w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Sąd ustalił, że syn spadkodawczyni G. N. (1) oraz jej córka A. P. (1), jak również córka G. N. (2) N., odrzucili spadek po J. N. (1).

Zgodnie z art. 1020 kc, spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku.

Jak wynika z treści art. 931 § 2 kpc, jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych następnych.

Jak wskazano powyżej, Sąd ustalił, że zarówno K. N. (1) – mąż spadkodawczyni, jak i D. N. - jej syn, zostali zawiadomieni o odrzuceniu spadku przez wskazanych krewnych spadkodawczyni. O skutkach złożonego oświadczenia została pouczona córka spadkodawczyni A. P. (1).

Mąż spadkodawczyni K. N. (1) oraz jej syn D. N. nie złożyli w ustawowym terminie oświadczeń o odrzuceniu spadku. Nie zostało również złożone tej treści oświadczenie przez przedstawicieli ustawowych małoletnich wnuków spadkodawczyni: A. P. (2), A. P. (3), A. P. (4) i K. P.. Żadne z nich nie skorzystało z uprawnienia w zakresie odrzucenia

przysługującego im spadku w ustawowym terminie tj. sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania (art. 1015 § 1 kc).

Uznać zatem należy, że należą oni do kręgu spadkobierców ustawowych J. N. (1) w udziałach: mąż K. N. (1) i syn D. N. po 1/3 części oraz zstępni A. P. (1): A., A., A., K. po 1/12 części tj. przy zastosowaniu zasad dziedziczenia wynikających ze wskazanych powyżej przepisów. Podkreślić należy, że z porównania dat: zgonu spadkodawczyni i urodzin uczestniczki postępowania A. P. (3), która urodziła się po śmierci spadkodawczyni, wynika, że była dzieckiem poczętym przed śmiercią spadkodawczyni J. N. (1), a zatem należy do kręgu spadkobierców stosownie do art. 927 § 2 kc.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 1015 § 2 kc, w brzmieniu obowiązującym w dacie otwarcia spadku, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie określonym w § 1 jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza, a zatem z ograniczeniem odpowiedzialności za długi spadkowe (art. 1012 kc).

Na podstawie art. 520 § 1 kpc Sąd pozostawił wnioskodawcę i uczestników postępowania przy poniesionych kosztach postępowania związanych z ich udziałem w sprawie.